

בעזהש"ת

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו

בסעודת רעוא דרעוין

פרשת חיי שרה - תולדות

שנת תש"ע לפ"ק

יוצא לאור ע"י

מכון מעדני מלך וויען

גליון תקפ"ה

להשיג אצל
מכון מעדני מלך וויען

185 Wilson St.
Brooklyn N.Y. 11211
718.388.1751.#117

דברי תורה

בסעודה שלישית פרשת חיי שרה תשי"ע לפ"ק

שאמרו חז"ל (ברכות סא:): יש לך אדם שגופו חציב עליו ממנו, ויש לך אדם שממונו חציב עליו מגופו, לכך נאמר בכל נפשך ובכל מאדך (דברים ו-ה) ע"כ. והיינו שגם מה שחציב עליו ביותר צריכין להפקיר עבור אהבת ה', וזוהי יש מדריגות שונות, כי יש אדם שגופו חציב יותר, ויש שממונו חציב עליו יותר. ואנו רואים זאת בעינים, בשעה שהאדם נמצא במצב של זערא דגופא, מחמת חולי או שאר סיבות, ויכול לסלק זאת מעצמו בהוצאות ממון, כגון שילך לרופא וכו', ישנם בני אדם שיוציאו ממון כדי שלא יהיו שריים בצערא דגופא, ויש שממונם חציב עליהם יותר, והם מוכנים לקבול כדי שלא יפקדו מממונם.

והנה אצרהם הדבר היותר חציב שהיה לו מכל מה שהרכיש, היה זה צנו יצחק, והראיה שכאשר

ואברהם זקן בא צימים וה' צרך את אצרהם בכל (כד-ה). ויש להצין כפל הלשון, ואצרהם זקן בא צימים. ולא עוד אלא שלשון אחד סותר חצירו, כי בא צימים יתכן גם צמי שאינו זקן. — וצרש"י וה' צרך את אצרהם בכל, בכל עולה בגמטריא בן, ומאחר שהיה לו בן היה צריך להשיאו אשה ע"כ. ולכאורה רמז זה אין לו די באר, הלא בהכתובים שצפרשה הקודמת מצואר צהדיא שהיה לו בן, הן סדר לידתו והן סדר גידולו עם ישמעאל, ומה הוסיף כאן צרמו, וה' צרך את אצרהם בכל, שהיה לו בן.

וגראה כי כל אדם יש לו דברים החציבים עליו ביותר, עד שכאשר יצטרך לוותר על חלק ממה שיש ברשותו, מכל מקום על הדבר החציב עליו ביותר לא יוותר. וכעין

יחזק, ועלייתו של יחזק זהו כל הונו של אברהם.

וזדו שאמר הכתוב, וה' צדק את אמת אברהם בכל, בגמטריא צן, היינו שהצן שלו היה אצלו הכל, שזה חציב לפניו מכל הונו ורכושו, והכל נחשב לפניו מאומה נגד צנו, ו'כל' אשר יש לו זהו 'צן'. ולכן שמר על הדבר הזה כצבת עינו, וציקש את עצדו זקן ציתו 'המושל בכל אשר לו', שמסר לפניו שליחות, זיווגו של יחזק, שהוא מושל כעת על כל מה שיש לו, ויש לו להתנהג כעת צמשנה זהירות, ואמר לו שים נא ידך תחת ירכי ואשציעך וגו'.

זנראה עוד, דהנה צחזקוני (פ' וירא) כתב, וישב אברהם אל נעריו (כז-ט). ויחזק היכן הלך, אלל נטמן צגן עדן שלש שנים (מדרש הגדול) ע"כ. ומקורו צילקוט (רמז קט) יחזק יצא מגן עדן חי, ואליעזר נכנס לגן עדן חי ע"כ. וצמגלה עמוקות צפרשתנו על הכתוב, ויחזק צא מצוא צאר לחי רואי (כד-סצ), מהיכן הוא צא, אמרו חז"ל שצא מגן עדן ע"כ. ולכן נאמר, ויצא אברהם לספוד לשרה ולצכותה (כג-ב), ולא נזכר שם יחזק, משום

אמר לו ה', שכך הרצה מאד, אמר מה תתן לי ואנכי הולך ערירי (טו-ב), הרי לנו כי כל השכר שה' יתן לו צעולם הזה ועולם הבא, היה נחשב צעיניו לכלום, נגד המתנה שיתן לו ה' צן שילך צדרכו, ויעמיד זרע לדורות עולם. — ולכן כאשר אמר לו ה' שיעלה את יחזק לעולה, אמר לו, קח נא את צנך את 'יחידך' וגו' (כב-ב), הצן הזה שהוא הדבר היחיד הקרוב לך ציותר ללצך, ואין לך צעולם דבר החציב עליך יותר מזה, קח נא את צנך את יחידך והעלהו לעולה, וזהו הנסיון היותר גדול, שאתה מוכן להקריב לפני ה' כל מה שלפניך, אפילו הדבר החציב עליך ציותר.

זכיון שיחזק היה כל כך חציב צעיני אברהם, על כן כאשר צא עת זיווגו, אשר צזה תלוי כל עתידו, להיות איש ואשה זכו שכינה צינייהם, עצור שידוך הגון היה מוכן למסור כל הונו ורכושו, ושטר מתנה כתב ליחזק על כל אשר לו (רש"י כד-י). ולא מסר השליחות הזה רק ציד עצדו הנאמן המושל בכל אשר לו, וגם אותו לא האמינו שלא יקח אשה מצבות הכנעני רק על ידי שצועה, כי צזיווג זה תלוי כל העמידות של

את הצרהם בכל צגמטריא צן, צירך
אותו שנית שהחזיר לו צנו, והשתדל
אז להשיאו.

ולבאורה יש להצין מהו הענין,
שאחר מעשה העקידה
העלהו ה' לגן עדן על חיזה שנים,
ושוב חזר למטה לעולם הזה. ונראה
על פי מה שכתב צנועס מגדים (ר"פ
חולדות) ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו
(כה-כא), ואיתא צוהר הק' (קלו.)
שהקריב קרבן עולה. והענין לעולה צא
לכפר על הרהור הלצ (ויק"ר א-ז),
ואצרהם אצינו הרהר צמעשה העקידה
אחר דיצור ה', וכמו שכתב רש"י
(כז-צ) שאמר אצרהם לה', אפרש
לפניך את שיחתי, אמתול אמרת לי כי
ציצחק יקרא לך זרע (כא-צ), ואזרת
ואמרת קח נח את צנך וגו' (צ"ר נ-ח)
ע"ש. ומצינו עוד צרש"י (כז-כ) צשוצו
מהר המוריה, היה אצרהם מהרהר
ואומר, אלו היה צני שחוט, כצד היה
הולך צלי צנים, היה לי להשיאו אשה
וכו' (צ"ר נ-א) ע"כ. וצאמת מי חשיד
הקצ"ה למעצד הכי, הלח הוא אמר כי
ציצחק יקרא לך זרע. ואולי גם יצחק
הרהר כן, והואיל והרהר אחר הקצ"ה
צענין הזרע, הוצרך להציא עולה לכפר
על זה, ואז זכה לזרע.

שהיה אז צגן עדן. וזהו שנאמר
צפרשתנו, ותשא רצקה את עיניה
ותרא את יצחק ותפול מעל הגמל,
ותאמר אל העצד מי האיש הלזה
ההולך צשדה לקראתנו (כד-קד), וצרש"י
ראתה אותו הדור ותוהא מפניו (צ"ר
ס-טו) ע"כ. והיינו שהיה עליו זיו הדר
מגן עדן, אשר לח ראתה כזאת
מעולם, ועל כן שאלה מי האיש הלזה
ע"כ. (ועיין עוד צזה צישמת משה פ'
חולדות עה"פ ויתן לך).

ובזה אמרנו (אשחקד צשנה העל"ט)
לצאר מה שאמר הכתוב,
ואצרהם זקן צא צימים, וה' צרך את
אצרהם צכל, וצרש"י צכל עולה
צגמטריא צן. ולכאורה הרי יצחק נולד
כצד ארבעים שנה קודם, ולמה הזכיר
כאן שה' צרך את אצרהם צכל
צגמטריא צן. אך לפי מה שנתצאר,
הרי אחר העקידה העלו את יצחק לגן
עדן על שלש שנה, וכאשר צא חזרה
צירך אצרהם צרכת מצייה הממים
(ילקוט ראצני פ' חיי יג). על כן אמר
הכתוב, ואצרהם זקן צא צימים, כי
'ימים' פירושו גם כן שנה (ימים תהיה
גאולתו), 'צא' צגמטריא ג', והיינו
כאשר 'צא צימים', שעצרו שלש שנה
מעט שנלקח יצחק צעקידה, וה' צרך

המחשבה מעצמו, הלא יחזק עדיין אין לו זרע, והקצ"ה נזהר להקריבו עולה, ולא יתכן שיהא לו זרע אחר מותו, ומה תהא דדיבורו של ה'. ואף על פי כן לא היה לו להרהר, וגשאר פגם ביצחק מהרהור ההוא, עד שהוצרך לכפרה. ואולי מטעם זה העלהו ה' ליצחק בגן עדן, לעדן ולתקן ולקדש הפגם ההוא שנשאר בו. וכל זמן שלא נתקן החטא אין לו לישא אשה, כדי שלא ישאר פגם בדורותיו אחריו, על כן העלהו ה' בגן עדן, ואחר שנגמר תיקונו בא חזרה למטה, ואז השתדל אברהם בזיווגו.

וזדו שאמר, ואברהם זקן אבא צימים, אחר שעבר השלשה שנים שהיה יחזק בגן עדן, ואז נתקן בשלימותו מהפגם שנשאר בו מההרהור, אז ברח ה' את אברהם אבא, צבן כזה שנשלים בו כבר כל, שמתוקן בתכלית השלימות, ואז היה ראוי להשיאו אשה, להעמיד ממנו הכלל ישראל. — וגם ידוע כי מיצת אבא רומז על המחשבה וההרהור, (על דרך שאמר צבליהם אשר נכלו לכם), וה' ברח אז את אברהם אבא, שנתקן ההרהור שהרהר בשעת העקידה.

וציין שם לעובדא דרש"י (הוצא בסדר הדורות), שהיה לו לאציו של רש"י ז"ל אבן טובה שהיה שוה הון עתיק, ורצו העכו"ם לקנותה לצורך בית תיפלותם, והוא לא רצה לשמוע להם, עד שעשו צערמה והציאו אותו צספינה צים, ושם הכריחו אותו ליתן להם המרגליות, ורצי יחזק אציו של רש"י ז"ל השליך אז האבן טובה בתוך הים, ויצילהו ה' מידם, ואז נשמע קול צבית מדרשו, שצוה הזכות יהיה לו בן שיאיר את עיני כל ישראל בתורתו, ועל ידי זה הזכות נולד רש"י ז"ל. ואחרי כן כשהיה רש"י בן שלשים ושלוש שנה, נדר ללכת בגולה שצב שנים לכפרת העון של אציו, מה שהנטער על אצית האבן הטובה, כי אף על פי שקידש את ה' צוריקתו המרגליות להמים, אבא לצו היה עליו דוי על אצית הון רב כזה, ועל ידי זה לא היה המנוח בשלימות כראוי, ועל כן הלך רש"י ז"ל בגלות לכפר על ההרהור אציו. ויתכן דגם צוה הצחינה היה הצאת הקרבן עולה שהציא יחזק, שהיתה לכפרה צבציל ההרהור אציו על הקצ"ה צשעת העקידה ע"כ.

ודווא מוסר השכל, הרי ההרהור קל כזה של אברהם, עולה על

מדברו הטוב אשר דיבר אליו, לומר אמר אליו כי הצטחתו ישמור כעת חיה וגו' ע"כ. ונראה עוד, דהנה צמנות שמיטה כתיב, וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית, הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו, וזויתי את צרכתי לכם בשנה השישית ועשת את התבואה לשלש השנים (ויקרא כה-כ). וכתב בצפה"ק נועם אלימלך ששם אחיו החסיד המפורסם, דיש לדקדק שהתורה יצאת צבאן מדרכה, שדרך הקרא לכתוב איזה יתור לשון צפסוק אפילו אות אחד ועל ידי זה מתורן כמה קושיות, אבל הקושיא לא נכתב בעלמא בתורה, וכאן נכתב הקושיא בתורה, וטוב היה שלא לומר כי אם וזויתי את צרכתי, וממילא לא יקשה שום אדם לומר מה נאכל.

ונראה שהשי"ת צ"ה כשצרא את העולם השפיע מטובו זינורות מושכים שפע לזרכי בני אדם, ודרך השפע שלא להפסיק כלל, אלא כשהאדם נופל ממדרגתו ואין לו צטחון צצורא צ"ה המשיגת אמיחי הזן ומפרנס צריוח צלי הפסק כלל, אז עושה האדם ההוא צמחשצחו ההיא אשר לא מטוהר פגם חלילה צעולמות עליונים, ומחישין כח פמליא של מעלה

ובזה נראה לצאר מה שאמר הכתוב שם צפרשת העקידה, צי נשצמתי נאום ה', כי יען אשר עשית את הדבר הזה וגו', כי צרך לצרכך והרצה ארצה את זרעך ככוכבי השמים וגו' (כז-יא). וצרש"י צרך לצרכך, אחת לאצ ואחת לצן. והרצה ארצה, אחת לאצ ואחת לצן (צ"ר נו-יא) ע"כ. ויש להצין הלא צרכת האצ וצרכת הצן היינו הך, כי ריצוי הזרע ליצחק היינו ריצוי הזרע של אברהם. ועוד יש להצין מה נמחדש כלל צצרכה זו, הלא כבר נתצרך צצרכה זו משנים קדמוניות, וכמו שנאמר ויוצא אותו החולה, ויאמר הצט נא השמימה וספור הכוכבים, אם תוכל לספור אותם, ויאמר לו כה יהיה זרעך (טו-ה), ומה הוסיף לו כעת צאמרו הרצה ארצה את זרעך ככוכבי השמים.

וייש לומר צהקדם לצאר הכתוב, ויאמר ה' אל אברהם למה זה צחקה שרה לאמור, האף אמנס אלד ואני זקנתי, היפלא מה' דבר, למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה צן (יח-ד). וצאור החיים הק' העיר, למה חזר ה' לומר שנית, למועד אשוב אליך וכו'. וכתב לצל יחשוב אברהם כי לצד הקפדת ה' על שרה, ישוב ה'

הזה, אם לא יזמין מתחלה דרך שיוכל להתקיים ציויו. ועל כרחך שיש שזיל של שפע אשר אין אחנו יודע עד מה, שיהא שורה ברכה להמציא מזונות האדם גם על שנה ההוא. אך ההרהור על דרכי ה', זה מפסיק שפע עליון, עד שמצטרך ציווי חדש של ברכה, וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית.

וזדו מוסר השכל להאדם, כי בשעה שהקצ"ה שולח נשמה לעולם הזה, מוכן ומסודר לו שפע לכל שעה ורגע מימי חייו, כפי מה שהוא נצרך לאותו זמן. הפרנסה שלו מסודרת, מהיכן יתפרנס, וכמה יהא מזונו, בצאיזה אופן יהא בשנה זו, ובצאיזה אופן לשנה הבאה, כי הכל מושגת מה' בהשגחה פרטית. (והארכנו בזה בשמן ראש ח"י פ' וארא כד:).

ובבזו כן נאמר לעניינינו, הן אמת שהבטיח ה' צן לשרה, אמנם בצאותה שעה ששרה נחקה על זה, והרהרה אחר דבר ה', בצאמרה אחרי בלותי היתה לי עדנה ואדוני זקן, נסתמו השערים של ההשפעה שהיתה מוכנת לה, שתתעכב ברכת ה' אליה. והוצרך ה' לברכה שנית בצרכה חדשה,

ר"ל (עיין איכ"ר א-לג. וצוה"ק צא לצ:), ואז נפקק השפע חלילה, ונצריך השי"ת צ"ה לנאות מחדש השפע שתלך כמו מתחילת הצריאה. וזה הוא וכי תאמרו כו', שהתורה מלמדת לאדם דרכי השם שיהיה שלם בצטחונו על אלקיו ולא יאמר כלל מה יאכל, כי כאשר חלילה יפול מן הצטחון לחשוב מה יאכל, הוא עושה פגם חלילה בהשפע ואטרחו כלפי שמיא לנאות מחדש. וכי תאמרו פי' כאשר תאמרו כך, אז תטריחו אותי וצויתי כו', אלא לא תתנהגו כך, ותצטחו צה' בכל לצבכם, ואז תלך השפע בלי הפסק כלל תמיד לא יחסר כל צה ודפח"ח ופ"י.

ובביאורי הדברים הוא, כי צודאי אם ה' צרא את האדם, בצאופן שהוא צריך לחיות מפרי הארץ, ושז ה' מצוה שלא מרע בשנה השביעית, בצאופן שאין מה לאכול אז, צודאי לא יצא צטרוניא עם צריותיו, ולא יטוש ה' את עמו, לנאות עליהם דבר שאין צכח אדם לקיים. ועל כרחך שיש מהלך מאת ה' אין יתפרנסו בשנה זו, ואין מקום אפילו להעלות על הדעת קושיא כזו מה נאכל בשנה השביעית, כי הלא אפילו צדון צשר ודס צעל אחראי, לא יתן ציווי לפועליו כדצר

הוא חייך ואורך ימך. ומי שימיו חולפים ועוזרים צלי עצודת ה' הוא זקן צלי ימים, ואצרהם שעצד את קונו צכל עת וצכל שעה, כאשר נעשה זקן הוא צא צימים, היו כל ימיו עמו ע"כ. ולכאורה יש להצין, הרי אמרו חז"ל (צ"ר סד-ד) צן ארצעים ושמונה שנה הכיר אצרהם את צוראו ע"ש. ואם כן ימי נערומו עצרו צלי עצודת קונו, ואיך אמרו עליו שהוא צא עם ימיו. וצריך לומר שהשלים מדת ימיו צתשוצה, שצזה נתקנו כל ימיו שעצרו. ולא עוד, הלא ה' קראו צשם אצרהם אוחצי (ישעיה מא-ח), הרי זכה לתשוצה מאהבה שזדוגות נעשו זכיות (יומא פו.), ונתעלו כל הימים הראשונים להיות מלאים זכיות, ושפיר היה צא צימים.

אך לכאורה אכתי תקשה, הא אמרו חז"ל (תנחומא האזינו ד) כתיב ישא ה' פניו אליך (צמדצר ו-כו), וכתיב אשר לא ישא פנים (דצרים י-יז), עושה תשוצה נושא לו פנים, יכול לכל, תלמוד לומר אליך ולא לאומה מעכו"ס וכו' ע"כ. ואם כן צצני נח לא מהני תשוצה, ואיך נתעלו ימיו של אצרהם צתשוצה. ונראה דמצואר צספרי החיד"א (אהצת דוד דרוש לשצת תשוצה,

ולויתי את צרכתי, למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה צן.

ובדבר הזה נתעורר שנית צעקידה, שה' צירך אותו מתחלה, כי ירצה את זרעו ככוכבי השמים, אצל צאותה שעה שצא הרהור אחר דרכי ה', כי זה לא יהיה עוד, שהרי אומר לו להעלהו לעולה, וזה סתירה לצרכתו כי ציחק יקרא לך זרע, צהרהור זה נתקלקל שפע הצרכה ההוא. אך מגודל אהצת ה' לאצרהם שסוף כל סוף מסר נפש צנו לעולה, חידש ה' צרכתו שנית, כי יען אשר עשית את הדצר הזה וגו', כי צרך אצרכך והרצה ארצה את זרעך וגו'. — וצהיות שהרהור זה צא משני פנים, הן מנאד אצרהם והן מנאד יחחק, שצשניהם עלה צמתשצה כך, על כן אמר ה' צכפל לשון, כי צרך אצרכך והרצה ארצה וגו', אחת לאצ ואחת לצן, צרכה חדא לתקן הרהור האצ, והשנית לתקן הרהור הצן.

עוד יש לומר צכוונת הכתוב, דידועים דצרי הזוהר הק' ואצרהם זקן צא צימים, שהשלים מדת ימיו, והיינו כי חיי האדם הם רק הימים שצהם עוצד את צוראו, כי

ע"כ. וכיון שאברהם כבר צעזודה זרה, ופירסם אמונת אלקי עולם, זכה להיות צבחי' בן, שאין לו רק אב אחד, ושפיר מהני אללו תשובה, כי אב שמחל על כבודו מחול.

וזדוה המשך הכתוב, ואברהם זקן בא צימים, שהשלים כל ימיו, ובזקנותו הציא עמו כל ימיו שעברו, ואם כי רק בן מ"ח שנה הכיר את צוראו, מכל מקום על ידי תשובה תיקן כל ימיו הקודמים, ואשרי זקנותו שכיפרה על ילדותו. אך אכתי תקשה הא צבני נח לא מהני תשובה, כי מלך שמחל על כבודו אינו מחול, על זה אמר וה' צרך את אברהם בכל, בכל בגמטריא בן, שזכה להיות צבחי' בן, ואב שמחל על כבודו מחול, ושפיר השלים מדת ימיו, וצא צימים.

וראש דוד פ' אמור) דהטעם בזה הוא, כי מלך על כל גויים ה', ובאומות העולם ה' הוא צבחינת מלך, ומלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול (כחובות יז.), ולכן לא מהני אללם תשובה. אצל ישראל בניים אחס לה' אלקיכם (דברים יד-א), ואב שמחל על כבודו מחול (קידושין לב.). על כן מהני תשובה לישראל ע"כ. (ועיין בזה צבני יששכר שצחות ט-ו).

ואיתא במפרשים דלכן ישראל הם בניים למקום, כי הבן אין לו רק אב אחד, ולא יתכן להיות בן משני אבות, וכיון שאין ישראל עובדים עבודה זרה בשיתוף, ואין לנו רק אבינו שצשמים, על כן אנו צבחי' בניים. לא כן האומות העולם שעובדים עבודה זרה בשיתוף, הם צחינת עבדים, כי יש עבד של שני אדונים

במעודה שלישית פרשת תולדות תשי"ע לפ"ק

זאת רבקה מעלמה. וצרמ"ן כתב, לא נזכר בכל הפרשה לפני ה', רק במקום הזה. כי אמרה לו אמו הצרכה לפני ה' תהיה, ברוח הקודש, ואם יתצרך בה עשו אחיך מתקיים בו

הביאה לי זיד ועשה לי מטעמים ואכלה, ואצרכה לפני ה' לפני מותי (כו-ז). המפרשים הקשו שלא מצינו בדברי יצחק לעשו שיאמר לו ואצרכה לפני ה', ולמה הוסיפה

בגדיו, אל תקרי בגדיו אלא צוגדיו
ע"כ. ויש להצין הכוונה דריח הצוגדים
הם כריח שדה אשר צרכו ה'.

וגראדה דהנה צבוא אחר כך עשו
עם המטעמים כתיב, ויחרד
ינחק חרדה גדולה עד מאד וגו', גם
צרוך יהיה וגו', צא אחיך צמרמה
ויקח צרכתך (כז-לג). וכתיב צחחס
סופר צפרשתנו (ק"ט; קכג): לפרש,
דאיחא צגמרא (פסחים ט: ש"לוחי מצוה
אינס ניזוקין לא צהליכתן ולא צחזירתן
וכו', שנאמר (שמות לד-כד) לא יחמוד
איש את ארצך צעלותך לראות פני ה',
מלמד שמהא פרתיך רועה צאפר ואין
חיה מויקתה, תרנגולתך מנקרת
צאשפה ואין חולדה מויקתה. והלא
דצרים קל וחומר ומה אלו שדרכן
ליזוק אין ניזוקין, צני אדם שאין דרכן
ליזוק, על אחת כמה וכמה ע"כ.
ומעתה היה קשה לינחק, הרי עשו
הוא שליח מצוה, שהלך צמנות כיצוד
אב, לצוד ציד להציא, ואיך יתכן
שניזוק, שצא יעקב ונטל צרכתו,
והפסיד הצרכות הללו לעולמי עד.

אמנם מצינו צגמרא (קידושין ט:)
הרי שאמר לו אציו עלה
לצירה והציא לי גזולות, ועלה לצירה

צורעו לעולם, ואין לך עמידה לפניו
עכ"ל.

ב אולי ימושני אצי והייתי צעיניו
כמתעתע, והצאתי עלי קללה ולא
צרכה (כז-צ). וצגמרא (סנהדרין כג).
אמר רבי אלעזר כל המחליף צדיצורו
[משנה צדיצורו שלא יהא ניכר], כאילו
עוצב עבודה זרה, כתיב הכא והייתי
צעיניו כמתעתע, וכתיב התם (ירמיה
יטו) הצל המה מעשה תעתועים ע"כ.
ויש להצין למה רימו זאת יעקב כאן
צדיצורו, הלא אין זה נוגע לטענתו,
שגם אם לא יהא איסור תורה כלל
צמחליף דיצורו, מכל מקום אין זה
אנושיות, והמתעתע את חצירו יגרום
לעצמו קללה ממנו ולא צרכה.

ג וירח את ריח צגדיו ויצרכהו,
ויאמר ראה ריח צני כריח שדה
אשר צרכו ה' (כז-כז). וצרש"י מלמד
שנכנס עמו ריח גן עדן (צ"ר סה-כג).
כריח שדה, זה שדה תפוחים (תענית
כט: ע"כ. ויש להצין למה דימה ריח
זה כריח שדה תפוחים. ומצינו
צסעודת שצת ססעודת הלילה היא
סעודתא דחקל תפוחין קדישין, ויש
להצין הקשר של ריח צני לריח זו. —
וצגמרא (סנהדרין לו). וירח את ריח

והנה רצקה אמרה ליעקב, ועמה
 בני שמע בקולי לאשר אני
 מצוה אותך (כז-ח), והיינו שיכוין לקיים
 בזה מצות כיבוד אב, ולעשות זה
 בשביל ציוויה, והיה משלוחי מצוה שאין
 ניזוקין. ועל זה השיב יעקב, אולי
 ימושני אבי והייתי צעניו כמתעתע,
 כעובד עבודה זרה, ואם בעובד עבודה
 זרה בהרהור גרידא אין המצוה מגינא,
 מכל שכן בעובד עבודה זרה בדיבור,
 ואם כן המצוה לא תגין עליו. [ועיין
 עוד בשמן ראש ח"ו פ' תולדות סג].

[ובמעודת צרית מילה ציארנו, זהא
 דנוהגין בארץ ישראל,
 שהאבי הצן קודם המילה, אומר בקול
 רם, שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד,
 שלא מצינו כזאת בשאר מצוה,
 שיקדימו לומר שמע ישראל. אך הענין
 הוא, כי הכתוב אומר, כי עליך הורגנו
 כל היום נחשבנו כלאן טבחה (תהלים
 מד-כג), וחז"ל דרשו דקאי על מצות
 מילה, שהוא פיקוח נפש וסכנת
 נפשות, וישראל מקיימין אותה בשמחה.
 וכתב צ"ח חתם סופר (יו"ד סימן
 רמה) דאם כי אנו רואים שאין ישראל
 מתים מקיום מצוה זו, היינו משום
 דשלוחי מצוה אין ניזוקין, והמצוה
 מגינא ומללא ע"ש. אמנם אם יעלה

ושלח את האם ונטל את הבנים,
 ובחזרתו נפל ומת, היכן טובת ימיו
 של זה וכו'. ומשני דלמא מהרהר
 בעבודה זרה הוא וכו' ע"ש. הרי
 דמהרהר בעבודה זרה בשעת קיום
 המצוה, או המצוה לא מגינא וניזוק.
 ובחתם סופר (פ' משפטים קיב). כתב
 דזהו כוונת הכתוב, ובכל אשר אמרתי
 אליכם תשמרו, ושם אלהים אחרים לא
 תזכירו (כג-יג). והיינו שבכל המצות
 תהיו משומרים על ידיהם, דמגינא
 ומללא, 'ובכל אשר אמרתי אליכם
 תשמרו', אך בתנאי 'ושם אלהים
 אחרים לא תזכירו', כי המהרהר
 בעבודה זרה לא ינלא, ולא תגן המצוה
 עליו ע"כ.

ובמעשה עשו שהלך לגוד זיד לכבוד
 אביו, ואירע לו תקלה
 שקדמו יעקב ונטל ברכתו, הגם שהיה
 שליח מצוה, אין זה אלא שעשו
 מהרהר בעבודה זרה, על כן חרד
 חרדה גדולה עד מאד, ונתצרר לו
 שכל מה שהראה עצמו לנדיק לפני
 אביו היה הכל צרמאות, ואם כן שרי
 ליה ליעקב להיות עם אחיו צרמאות
 [דעם עקש תפתל]. וזהו בא אחיך
 צמרמה, פי' בזה היה אחיך צענין
 המרמה, ולקח ברכתך ע"כ.

והנה יעקב לא ידע זאת שלא מצאם יוסף בשכם, על כן נתקשה לו איך צא מכשול ליוסף, טרף טרף יוסף, הלא שלוחי מצוה אין ניזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתן, ויוסף הרי שליח מצוה הוא. אלא על כרחך כי מהרהר בעבודה זרה היה, וכמו שאירע לאציו יצחק שהיה צנו עשו מרמהו, כן היה הבן זקונים שלו, וכעת נתגלה שהוא מהרהר בעבודה זרה, ודבר זה כאצ לו מאד, שצנו יוסף נטרף מתוך הרהור של עבודה זרה, ויצטרך יעקב לירד אחריו לשאול לעשות לו טובה ולהעלהו. ועל דרך שמצינו בגמרא (חגיגה טו.) צאחר שהיה עולה עשן מקצרו, ואמר רבי יוחנן מתי אמות ואכזה עשן מקצרו, וכי נח נפשיה דרבי יוחנן פסק קוטרך מקצריה דאחר ע"ש. וזהו שהתאונן יעקב, כי ארד אל בני אצל שאולה, הוא נמצא כעת צשאל על הרהורא דעבודה זרה, ואצטרך לירד אחריו ולהעלותו, וכמו שאמר רבי יוחנן התם, אי נקיטנא לה צידי מאן מירמי ליה מינאי [אם אוחז אני צידו להציאו לעולם הבא, מי יקחנו מידיו] ע"כ.

והנה צאמת כל הפרשה פליאה, למה הזמינו כן מן השמים,

על האצ מחשבת עבודה זרה, הרי אז ליכא כח בהמצוה למגנא, והוי פיקוח נפש. על כן מכריזין תחלה, שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, לחזק אמונתו הטוהרה צאלקים חיים, ואחר זה יוכל להכניס צנו לצריתו של אצרהס אציו צלי מכשול].

ובזה היה נראה לצאר גם מה שמצינו ציעקב, כשאמרו לו טרף טרף יוסף, וימאן להתנחם, ויאמר כי ארד אל בני אצל שאולה (לו-לה). וצרש"י שאולה, גיהנם, סימן זה היה מסור צידי מפי הגבורה, אם לא ימות אחד מצני צחיי, מוצטח אני שאיני רואה גיהנם (תנחומא ויגש ט) ע"כ. ונראה דהנה צאר החיים הק' (פ' וישב) הקשה, צמה שאמר יעקב ליוסף, לך נא ראה את שלום אחיך (לו-ד), אם כן היה יוסף שליח מצוה, ואיך צא אחר כך לידי היוק, שלעצד נמכר יוסף. וכתב כי יעקב דקדק צדצרוי, הלא אחיך רועים צשכם לכה ואשלחך אליהם, הרי גילה דעתו צפירוש כי שליחתו היא לשכם, וכשהלך יוסף ולא מצאם צשכם והלך לחזור אחריהם לדותן, הרי הוא שליח עצמו, כי אציו לא שלחו למקום אחר, ואין כאן שליחות מצוה ע"כ.

גרמה שהמשיך הברכה ממקומה הראוי על ידי נור רצון כראוי בשעת ברכה. ואלו היה יצחק יודע שזנו השני עוזד עבודה זרה רשע עריך וסופו אובד, איך היה מטער ומתאנת, ואיך היה יכול לזרך ולהמשיך רצון שוכני סנה אל יעקב ע"כ.

וזדו גם כן ענין המטעמים שציקש יצחק קודם הברכות, עשה לי מטעמים כאשר אהבתי והציאה לי ואוכלה בעבור תזכרך נפשי בטרם אמות (כו-ד). וציאר הרמז"ן (כה-לד) דמה שאמר לזרך אותו אחר עשות לו המטעמים, אינו שר האכילה ושחד בהם, אבל רצה ליהנות ממנו, שתייה נפשו קשורה בנפשו בעת ההנאה, ויזרך אותו בחפץ מלא ורצון שלם, או שהיה יודע בנפשו כי אחר האכילה היתה מתענגת ושמחה, ויחול עליה רוח הקודש, כענין ועתה קח לי מנגן, והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה' עכ"ל. וכן כתב באגרא דכלה בפרשתנו (ע"ה פ הנה נא זקנתי).

ובשוי"ת מהר"ם (סימן שגד) כתב, והציאה לי ואוכלה בעבור תזכרך נפשי, מכאן שהמזכר זרך

שלא יכיר יצחק אצונו צרות קדשו מהותו של עשו הרשע, עד שירצה למסור כל הברכות לו לזדו, ויעקב יצטרך לקבל הברכות רק בערמה. וכתב בדרשות הר"ן (דרוש ה' ד"ה וצוה) דאיתא בגמרא (שבת ל:) אין שכינה שורה לא מתוך עצבות וכו', אלא מתוך שמחה של מנוה וכו' ע"ש. והברכות של יצחק היו זריכין להיות בהשראת השכינה, ואם היה יודע יצחק ממעשיו הרעים של עשו, היה מתעצב על ידי זה, ואז היה עצונו סיבה שלא תחול עליו רוח השם כדי שיחול הברכות, ולכן רצה ה' שיחשוב יצחק דגם עשו הוא צדיק, דעל ידי זה יתרחב לבו וישמח ויחול עליו רוח נצוהה, ועל ידי זה יחולו הברכות ע"ש.

ובן כתב גם בחתם סופר בפרשתנו (קח.), דמאת ה' היתה זאת, כי על ידי זה היה יצחק שמח וטוב לב בשעת הברכה ומלא רצון וחדוה, בראותו ילדיו שניהם צדיקים גמורים. ובאמרו היה גביר לאחיך וישתחוו לך בני אמך, וידע שזה העבד שהוא מוסר לזנו הגדול הוא צדיק ונשגב, ראוי גם הוא למה שראוי, איך לא יהיה מלא חדוה ורצון, וזאת השמחה

שזיניהם, ועל ידי השמחה והטוב לזב
 ישרה גם השראת השכינה עליו ציטר
 שאת, ויעשו הזרכות אות לטובה.
 ומהאי טעמא מנהג ישראל קדושים
 שכאשר מקבלים זרכה מאצותיהם או
 רצותיהם נושקים את ידיהם, כי זהו
 מהסגולה שיחולו הזרכות, וכמו שציקש
 על זה יצחק מתחלה, גשה נא ושקה
 לי זני.

ובזה נצא אל המכוון, כי היה קשה
 לו ליעקב, אם הזרכות הללו
 מגיעים לו בצמת, איך הזמינו מן
 השמים קן לאציו שירצה לזרך את
 עשו, והוא יצטרך לזוא צערמה לקבל
 הזרכות, הלא תתן אמת ליעקב, והוא
 שורש האמת, ולמה הוא צריך לקבל
 את הזרכות צערמה. ועל זה הסביר
 לו אמו, כי הזרכות אלו אינם סתם
 זרכות, אלא הם זרכות האמורות לפני
 ה', הם אמורים זרות הקודש, ואם
 יודע היה אצא מהותו של עשו
 האמיתי, היה חסר ממנו השמחה, ולא
 היה יכול להמשיך השראת השכינה על
 זרכותו. והוא ואזרככה לפני ה' לפני
 מוסי, אלו הם זרכות זרות הקודש,
 ועד גמר הזרכות אי אפשר לגלות
 ליצחק מהותו של עשו. ומעם הענין
 שאתה רואה שמסתיירן מן השמים

להיות צשמחה. וכן מצינו זקרא (מלכים
 א ט-י) וילכו לאהליהם שמחים וטובי
 לב ויצרכו את המלך, סמך זרכה
 לשמחה וטוב לב ע"כ. והוצא צחורה
 תמימה צפרשתנו (כז-ד). והוסיף עלה,
 מהא דקיימא לן דכהן אצל לא יעלה
 לדוכן (א"ח סימן קכח-מג), וכן כהן
 פנוי (שם קכח-מד), מפני שאמרו
 (יצמות סג): השרוי זלא אשה שרוי
 זלא שמחה. וזיין לשו"ת צית אפרים
 (א"ח סימן ו') שהציא מירושלמי, דכהן
 שאשתו נדה לא יעלה לדוכן לזרך
 ע"ש. וכתב שהוא גם כן מטעם זה,
 על דרך שאמרו (נדה לא): מפני מה
 אמרה תורה מילה צשמיני, כדי שלא
 יהיו כולם שמחים ואציו ואמו עצמים
 ע"ש. — והו הטעם שכאשר יזדמן
 להאדם זמן שמחה צלידת זן או צת,
 או זר מצוה ונשואין, המנהג לכזד
 האורחים צמידי דאכילה או שתיית
 משקה המשמת, ואחר כך מצרכין זה
 לזה, והוא כדי שתהא הזרכה נאמרת
 מתוך שמחה.

וזדו גם כן הענין שאמר הכחוז,
 שאמר לו יצחק, גשה נא ושקה
 לי זני, ויגש וישק לו וירח את ריח
 צגדיו ויצרכו (כז-כו), שעל ידי
 הנשיקות יתעורר ציטר שאת האהבה

כל אחד להתרומם ולהתעסם בדציקות ה', מהו שבת שמא דקודשא צריך הוא. ובהיות שאין שכינה שורה מתוך עצבות אלא מתוך דבר שמחה של מצוה, וצמשך כל ימי השבוע עוצרים על האדם דברים ומאורעות שגזולים ממנו מנוחת נפשו, הן מצד הבריאות או הפרנסה וכו', ואם כן צבוא יום השבת אין לו הכלים שיוכל לקבל השפע קודש, כי אי אפשר לו לקבל חלק מהשראת השכינה מחמת דאגותיו, על כן ניתן לנו מאת ה' מצות עונג שבת, וציוס טוב מצות שמחת יום טוב, לסלק מגופו כל הדברים המעיקים לו, וירצה באכילה ושתייה ושינה וכל מה שמענג, ואז מתוך השמחה של מצוה יוכל להיות אללו השראת השכינה, ולקבל השפע קודש של השבת.

וזדו שאמר הכתוב, וקראת לשבת עונג ולקדוש ה' מכובד, וצמנה מענגו, צדגים גדולים וראשי שומין וכו' (שבת קיח:), ואם יעשה כן, ויגיע למנוחת ושלוות הנפש צמילוואו, סיים הכתוב, אז תענג על ה', תהיה כלי להשראת השכינה ולקבל השפע והצרכה של השבת, ותוכל להתענג על ה'. — ודבר זה מצינו בצרכת יעקב, שקיבל נחלתו מיצחק רק בהערמה,

מהותו של עשו, ויצחק רוצה לצרך את עשו, זה עצמו מורה שהצרכות הללו הם מלפני ה', אמורות צרות הקודש, וצרכין לזה שמחה של מצוה.

ובזה נראה לצאר ענין מצות עונג שבת ושמחת יום טוב, שאמר קרא (ישעיה נח-ג) וקראת לשבת עונג ולקדוש ה' מכובד וגו', אז תענג על ה', והאכלתיך נחלת יעקב צדיק. וחז"ל הפליגו בגדול המצוה הזו. ולכאורה יש להצין, הלא ימים הללו קודש הם, ויצרך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו (צראשית ג-א), ומהו הענין לענג את עצמו צמענוגים גשמיים, באכילה ושתייה, ושינה צצבת תענוג (א"ח סימן ר"ט), וצחורים המתענגים צקפיצתם ומרוצתם מותר (שם סימן שא-ב), והמתענגים צסיפור שמועות ודברי חידושים מותרים לספר (שם סימן שז-א). ואיזה שייכות יש לדברים הללו לקדושת השבת יומא דנשמתין. גם להצין סיומא דקרא, והאכלתיך נחלת יעקב צדיק, איזה שייכות יש להמענג את השבת עם נחלת יעקב דייקא.

אך נראה כי ציוס השבת יורד שפע קודש מלמעלה, וצרכתו מכל הימים וקדשתו מכל הזמנים, וצו יוכל

ונראה כי נחלת עולם הזה הוא מוגבל, ולא יתכן לקבל צו מענוג יותר מכל העולם בזמנתו. אבל לעומת זה אמרו חז"ל (אבות 7-ז) יפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה, והיינו שאם נותנים על כף מאזנים, צד אחד כל מענוגי העולם הזה, וצד השני שעה אחת של קורת רוח מעולם הבא, אז צד השני יכריע הכף. ואם כן מי שזוכה לצרכת עולמך תראה בחייך (ברכות ז). לטעום מזיו העולם הבא בחייו, הוא יש לו מענוג כל העולם כולו ועוד יותר. ולכן מצינו ביעקב שאמר וכי יש לי כל (בראשית לג-יא), ואמרו חז"ל (צדא צהרא ז). שהטעימו הקצ"ה בעולם הזה מעין העולם הבא ע"ש. ואם כן היה לו 'כל', שהרי יפה שעה אחת קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה. והמענג את השבת זוכה לטעום טעם השבת, שהוא אחד מששים בעולם הבא (ברכות טז), ואם כן יש לכל שומר שבת נחלה צלי מצרים, שיש לו קורת רוח של כל העולם כולו. והוא וקראת לשבת עונג וגו', והאכלתיך נחלת יעקב, כי יעקב נחצרך לטעום בעולם הזה מעין העולם הבא.

והוא מטעם שלא יתצטל השמחה של יחזק צהיתו יודע מהותו של עשו, וכאשר יחסר לו השמחה, לא יהיה לו השראת רוח הקודש בצרכתו. כמו כן הקורא לשבת עונג, ואינו שרוי בצמצם של עצבות ומרה שחורה, אלא שקוע בתוך שמחה של מנוה, אז 'והאכלתיך נחלת יעקב אציק', שגם צרכתו היה צאופן כוה, שעל ידי השמחה שהיה שורה עליו, נחה עליו רוח הקודש, לצרך את יעקב.

ובגמרא (שבת קיח). כל המענג את השבת נותנין לו נחלה צלי מצרים [אין לה קץ] שנאמר והאכלתיך נחלת יעקב אציק [ולא נחלת אצרהם ויחזק], לא כאצרהם שכתוב צו (בראשית יג-ז) קום התהלך צארץ לארכה ולרצהה [ארץ זו ולא יותר], ולא כיחזק שכתוב צו (שם כו-ג) כי לך ולזרעך אתן את כל הארצות האל [ותו לא], אלא כיעקב שכתוב צו (שם כח-ד) ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגצה ע"כ. — ויפלא איך יתכן ליתן לאדם אחד השומר שבת נחלה צלי גבול, וכי יתן לו כל העולם כולו, שהרי אם אין לו כולו הרי יש צו גבול. ואם יהיו הרבה שומרי שבת, איך יקבלו כולם נחלה צלי מצרים.

וזדהו הענין שאמרו חז"ל (שבת קיט.)
 דאמר ליה קיסר לרבי יהושע
 בן חנניא, מפני מה תבשיל של שבת
 ריחו נודף, אמר לו תבלין אחד יש
 לנו ושבת שמו שאנו מטיילין לתוכו,
 וריחו נודף. אמר לו תן לי הימנו,
 אמר לו כל המשמר את השבת מועיל
 לו, ושאינו משמר את השבת אינו
 מועיל לו ע"כ. וכתב צמהרש"א
 שמעתי לפרש כי רמו לו תבלין ושמו
 שבת, שסבור הקיסר שהוא מין ירק
 עצוד לריח ולטעם, כמו ששנינו
 (עוקצים ג-ד) השבת משנתן טעם
 בקדירה, אבל כוונת רבי יהושע בן
 חנניא על השבת גופיה, שמועיל למי
 ששבת בה ע"ש. ושורש הדברים הוא
 בשל"ה הק'.

וגראדה דריח וטעם השבת הוא אחד
 מששים של עולם הבא, ודבר
 זה מתפשט על נשמת האדם, וגם על
 כל חלקי ניוזי נשמתו המפוזרים
 במאכליו וחפציו, שכולם יש ניוזין
 משורש נפש בעליהן (עיין שמן ראש ח"א
 פ' תלוא צארכה). ולכן מאכלי שבת
 ריחם נודף, כי יש בהם ריח גן עדן.
 — וכבר פירשו הא דשבת הוא אחד
 מששים בעולם הבא, היינו שיש לכל
 אחד חלק ששים מהחלק שהרכיש

לעצמו בעולם הבא. ולכן פשוטי עם
 שחלקם בעולם הבא מועטת, גם
 תענוג השבת מועט. לא כן הצדיקים
 שהעולם הבא שלהם מרובה, על כן
 צאמת טועמין בשבת אחד מששים
 מחלקם. ועל כן שפיר אמר לו, דרק
 להמשמר את השבת מועיל לו, כי
 אכלו מתפשט ריח העולם הבא גם
 במאכליו.

ובבר אמרנו בזה להבין שיחת קודש
 של תלמידי חכמים הצריכין
 לימוד, שסיפר לי הרבני החסיד מו"ה
 אברהם שמעון רייך ז"ל שהיה משמש
 בקודש אצל הרה"ק מוהר"א מצעלזא
 ז"ע בהיותו צפעסט צימי המלחמה,
 ופעם בא רבו הרה"ק צעל דברי יואל
 מסאטמאר ז"ע לעיר נייפעסט, ואז
 לו מרן מצעלזא ז"ע שילך לשבות את
 השבת בצל רבו, וציקש ממנו למסור
 לו פריסת שלום, ויאמר לו שהוא
 מצרכו שהמאכלי שבת יהיו מצושמים
 אצלו. ונהנה מרן מסאטמאר ז"ע
 מתוכן הצרכה. ולפי מה שנתצאר,
 טעם וריח של המאכלי השבת הוא גם
 כן אחד מששים בעולם הבא, לפי ערך
 חלקו שם בגן עדן, ומי שזוכה
 להתעלות צימי השבוע ונכנס לחוך
 השבת בקדושה, אז המאכלים המה

לקבל השפע, ואז יש להתדבק בקונו
 בתפלה מעומק הלב והשתפכות הנפש,
 וזמירות ותשכחות צעת הסעודות,
 ולהשתעשע עם בני ציתו בדברי תורה
 וסיפורי נדיקים, ומכל שכן צעת הגיע
 השעה של רעוא דרעוין, וממנו יקנה
 חיות דקדושה והארה על משך כל ימי
 השבוע.

וְלִבְּנֵי כְּאֲשֶׁר הָרִיחַ יִחַק אֵת צוּגְדֵי
שֶׁל יַעֲקֹב, שְׁנֵכְשֵׁלִים הֵמָּה
 בנסיגות הזמן, ושקועים הם בחומר
 הגוף ותאויהם, נתן לו עצה הוגנת,
 שיתחזקו עלמם ציום השבת, וכפי
 התנהגותם ציום השבת, לעומת זה
 תהיה עלייתם ללאח מהרפש והבוץ
 שמתקבץ במשך ימי השבוע. ואמר לו,
 'ראה', תתבונן היטב כמה שאני אומר
 לך, שמדע כי 'ריח בני הוא כריח
 שדה אשר צרכו ה', היינו השבת
 קודש, חקל תפוחין קדישין, כפי הריח
 של קדושה שרוכש ציום השבת, כן
 הוא ריח בני, שגם הצוגדים אם ישימו
 לב לקדש את יום השבת ליומא
 דנשמתין, יעשה זאת רושם עז עליהם,
 עד שצרכות הימים גם מהצוגדים
 יעלה ריח נוחח לה'.

וְהִגֵּה צְבֻרַת יִחַק לַיעֲקֹב, וַיִּתֵּן לָךְ
 האלקים מטל השמים וגו',

מזושמים, וממילא גנוז טוֹבָא צְבֻרָה
 זו, עליית האדם צמעלה יתירה, אשר
 על ידו זוכין שהמאכלי שבת יהיו
 מצוסמים. (עיין שמן ראש ח"י פ' בשלה
 קט"ז).

וְבִזְהָ נָצַח אֵל הַמְּכוּוֹן, שְׂכָאֲשֶׁר נִכְנַס
יַעֲקֹב לְצִיתוֹ שֶׁל יִחַק, הָרָגִישׁ
 יחק ריח טוב של גן עדן, אותו
 הריח שהיה רגיל לטעום בכל שבת
 קודש, שהוא אחד מששים צעולם הבא,
 על כן אמר לו ראה ריח בני כריח
 שדה אשר צרכו ה', שהוא דומה
 להריח של שבת צסעודתא דחקל
 תפוחין קדישין, וזכה בנו להיות שבת
 דכולא שחא, שנכנס עמו ריח גן עדן.

וְהִגֵּה מֵהוֹתוֹ וּקְדוּשָׁתוֹ וַיִּרְאֵתוֹ שֶׁל
אֵדָם תְּלוּי הַכֹּל כְּפִי הַנְּהַגְתּוֹ
 ציום השבת, כי צימי החול הרי טרוד
 הוא צפרנסתו, ואין לו פנאי להתעסק
 בקדשים, וגם חסר לו הישוב הדעת
 מרוב הטירדות, ואי אפשר לו להתפלל
 כהוגן בכונה הראויה וצדיקות,
 ולהתבונן מה חובתו בעולמו. אבל
 צבוא יום השבת, יומא דנשמתין, יום
 של מנוחה וקדושה, אז יורד השפעה
 של קדושה וצרכה, וצרכתו מכל הימים
 וקדשתו מכל הזמנים, ולצבו פתוח

נרמזים כל סוגי הצרכות, הן בגשמיות והן ברוחניות, וכמבואר במדרש רבה. ושבת זו שקורין אותה בתורה, יש בה סגולה מיוחדת להמשיכה למטה, שיתצרכו בהם זרעו של יעקב. ומוצא צוהר הק' (סוף הקדמת פ' בראשית יד): דהמאחרים את השבת, ואין עושים מלאכה עד סיום קידושא דסידרא, ואומרים פסוקי ויתן לך בציבור, אז

הגשמות למעלה שאין חוזרין לגיהנם כל זמן שממשיכין את השבת, אינון מקיימי על ההוא בר נש כל צרכאן דקא אמרי ציבורא, ויתן לך האלקים מטל השמים, צרוך אתה צעיר וצרוך אתה בשדה וגו' ע"ש. כן יתן ה' שנוכה לכולנו לשפע רב צבני חיי ומזוני רויחי, ולציאת בן דוד צמהרה דידן.

על הטוב יזכר
ידידינו החשובים שהשמחה במעונם
שנדבו להוצאת קונטרס הזה

* * *

הרה"ג ר' אשר ראובן פרנס שליט"א
לרגל נישואי בנו החתן ישראל יעקב ני"ו
עב"ג בת הרה"ג ר' נחום צבי מאיר ראזענפעלד שליט"א

* * *

הר"ר חנני' ב"ר יעקב משה רובין ני"ו
לרגל הולדת בתו למזל טוב

* * *

הר"ר אליקים כאדאנסקי ני"ו
לרגל הולדת בנו למזל טוב

* * *

הר"ר שלמה זלמן פישער ני"ו
לרגל הולדת בתו למזל טוב